

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра дитячої хірургії

ОБ'ЄДНАННЯ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ

*До 85-річного ювілею
кафедри дитячої хірургії*

Науково-практична конференція
з міжнародною участю

18–19 травня 2023 р.

Тези доповідей

Одеса ОНМедУ 2023

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра дитячої хірургії

ОБ'ЄДНАННЯ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ

*До 85-річного ювілею
кафедри дитячої хірургії*

Науково-практична конференція
з міжнародною участю
18–19 травня 2023 р.

Тези доповідей

Одеса ОНМедУ 2023

УДК 617-053.2(043.2)
О-13

Редакційна колегія

О. О. Лосєв, М. Г. Мельниченко,
В. М. Аплевич, Л. Б. Елій

Відповідальна за випуск

д. мед. н., професор М. Г. Мельниченко

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Одеського національного
медичного університету МОЗ України
Протокол № 5 від 30.03.2023 р.*

Об'єднання науки та практики: до 85-річного
О-13 ювілею кафедри дитячої хірургії : наук.-практ.
конф. з міжнар. участю. Одеса, 18–19 травня 2023 р. :
тези доп. [Електронне видання] — Одеса :
ОНМедУ, 2023. — 356 с.
ISBN 978-966-443-124-5

Збірка містить тези доповідей учасників науково-практичної конференції з міжнародною участю, які об'єднані за тематичними напрямками, а саме: питання історії розвитку дитячої хірургії на Одещині та в Україні, сучасні досягнення дитячої хірургії та педіатричної науки в Україні, сучасні особливості викладання клінічних дисциплін у медичному вищому закладі освіти.

УДК 617-053.2(043.2)

ISBN 978-966-443-124-5

© Одеський національний
медичний університет, 2023

8. Lassaletta A, Zapotocky M, Mistry M, et al. Therapeutic and Prognostic Implications of BRAF V600E in Pediatric Low-Grade Gliomas. J Clin Oncol. 2017;35(25):2934-2941. [PUBMED Abstract]

Каштальян М. А. — д. мед. н., професор, завідувач кафедри загальної та військової хірургії, Одеський національний медичний університет

Вансович В. Є. — д. мед. н., професор, професор кафедри загальної та військової хірургії, Одеський національний медичний університет

Котік Ю. М. — к. мед. н., доцент, лікар-хірург, Багатопрофільний медичний центр, Одеський національний медичний університет

СПАДКОЄМНІСТЬ ВИКЛАДАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ ХІРУРГІЇ ТА ДИТЯЧОЇ ХІРУРГІЇ ЗДОБУВАЧАМ ОСВІТИ ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Сучасні умови перебудови системи вищої медичної освіти потребують впровадження певних інновацій в систему надання освітніх послуг з метою всебічного оволодіння здобувачами вищої медичної освіти, у тому числі й хірургічних навичок та компетенцій. Зрозуміло, що для цього викладачі кафедри хірургічного профілю мають суттєвим чином перебудувати цілісну структуру надання хірургічних знань відповідно усім слухам, незалежно від курсу навчання [1, 2]. Останнє ґрунтується на спадковості вивчення хірургічних дисциплін здобувачами освіти протягом 6 років навчання в медичному університеті.

Складність та водночас певна легкість викладання хірургічних дисциплін пояснюються тим, що задля отримання спеціальних знань здобувачі освіти вже вивчили певні медичні дисципліни, починаючи з першого курсу навчання: йдеться про загальнотеоретичні навчальні дисципліни анатомії людини (яка загалом дає цілісне уявлення про структуру тіла, наявність органів, судин, не-

рвів тощо та їхнє розташування в організмі людини), гістології, цитології, ембріології та патоморфології (вивчення яких дає розуміння особливостей клітинної організації тіла людини та їхню патологію при виникненні певних патологічних процесів), фізіології та патологічної фізіології (які надають уявлення про особливості функціонування окремих органів в єдиному злагодженому організмі людини з наявністю регуляторних механізмів та їхній дисбаланс в разі формування певного патологічного стану), фармакології (знання якої вкрай важливо для формування майбутніх висококваліфікованих хірургів), пропедевтики внутрішніх хвороб тощо, з якими хірургія і надалі інтегрується по вертикалі.

Важливо, що викладачі хірургічних кафедр в освітньому процесі продовжували названу вище інтеграцію, але вже з клінічними дисциплінами, наприклад, з урологією, травматологією, акушерством і гінекологією та іншими навчальними дисциплінами, де застосовуються хірургічні методи лікування, вивчаються питання організації хірургічної допомоги та догляду за хворими, особливості обстеження хірургічних хворих, пояснюються особливості анестезіології і реаніматології при хірургічних хворобах, питання хірургії надзвичайних ситуацій тощо.

Важливим освітнім предметом в такому випадку є дитяча хірургія через низку обставин, найважливішими з яких ми вважаємо такі: дитяча хірургія є інтегрованою дисципліною через органічне та індуковане життям поєднання хірургії та педіатрії; фахівці з дитячої хірургії, володіючи всіма навичками та компетенціями, притаманними для дорослих хірургів, мають ще додатково чітко розуміти анатомо-фізіологічні особливості, характерні для новонароджених і дітей перших років життя; питання діагностики, ведення дітей, доопераційні, периопераційні та післяопераційні заходи — все це повинно мати чітке розуміння того, що дитячий організм не є сліпою калькою з дорослого, та, відповідно, арсенал дитячого хірурга має бути всебічно заповнений значними хірургічними засобами, маніпуляціями, хірургічними прийомами та компетенціями, які часто не властиві та на застосовуються при хірургічному обстеженні та лікуванні пацієнтів дорослого віку.

Актуальність викладеного нами вище матеріалу підвищується через інновації в системі вищої медичної освіти, з якими зараз сти-

каються професорсько-викладацький склад та здобувачі вищої освіти нашого університету, рівно як і всіх закладів вищої освіти країни. Упровадження сучасних галузевих стандартів вищої медичної освіти спонукають нас дбайливо ставитися взагалі до виховання майбутніх хірургічних кадрів, а фахівців з дитячої хірургії — особливо.

Говорячи про спадковість викладання хірургічних дисциплін у «дорослій» та дитячій хірургії, ми маємо, в першу чергу, на увазі те, що провідним завданням державного значення сьогодні є підготовка лікаря широкого профілю, з урахуванням чого викладачі нашої кафедри ставлять перед здобувачами вищої освіти завдання оволодіти знаннями, практичними навичками та компетенціями, які дадуть можливість надавати невідкладну хірургічну допомогу пацієнтам різних вікових груп, оволодіння методами клінічної діагностики, способами виявлення, лікарської тактики й профілактики найпоширеніших вад розвитку й захворювань [3]. Впевнені, що за такою спрямованістю освітнього навчання нашим колегам з кафедри дитячої хірургії залишиться лише скоригувати отримані «дорослі» знання та компетенції та розширити їх з точки зору особливостей функціонування дитячого організму всебічного ведення і лікування дітей.

У разі успішної реалізації всього, що нами заплановано, ми маємо всі підстави констатувати, що фахівці хірургічних кафедр університету дають можливість отримати практичні навички та формувати професійні вміння для виявлення патології при невідкладних хірургічних станах у дітей перших років життя, надавати в таких випадках невідкладну допомогу, обсяг якої забезпечить збереження і підтримання життя до надання спеціалізованої допомоги; опанувати повний обсяг знань і вмінь з першої лікарської медичної допомоги для забезпечення сприятливого перебігу подальшого спеціалізованого лікування, пам'ятаючи про високу відповідальність лікаря за життя хворої дитини. Питання формування майбутніх фахівців з дитячої хірургії можна вирішити лише за умови спільної активної роботи професорсько-викладацького складу кафедр дорослої та дитячої хірургії з акцентом на всебічну фахову підготовку здобувачів освіти щодо оволодіння знаннями та професійною майстерністю.

Відзвітуємо, що для реалізації цього важливого завдання співробітники кафедри загальної та військової хірургії підходять у всеозброєнні. Нашими колегами проводиться робота зі стимуляційними технологіями, зважаючи на теперішній стан онлайн навчання. На заняттях з дисципліни застосовуються комп'ютерні відеофільми, набори рентгенограм, комп'ютерних томограм найпоширеніших хірургічних захворювань для засвоєння методів діагностики й обґрунтування тактики надання хірургічної допомоги. Ми інтенсивно і фахово готуємо здобувачів освіти для складання іспитів «Крок-2» та ОСКІ, для чого вони постійно знайомляться з тестами, ситуаційними і типовими клінічними завданнями, які наближають молодь до практичної реалізації отриманих знань, розширюють можливості для набуття клінічного мислення й відомостей про диференційну діагностику захворювань, технологій лікувально-діагностичного процесу тощо.

Вважаємо, що наші спільні зусилля, спрямовані для підготовки висококваліфікованих медичних спеціалістів за фахом «Дитяча хірургія», сприятимуть покращенню надання хірургічної допомоги громадянам міста, області та країни. Слід додати, що в такому разі здобувач освіти має унікальний шанс після кропіткого навчання в Одеському національному медичному університеті отримати важливу, гуманну та потрібну державі професію.

Література

1. Задорожний В. В. Сучасні аспекти викладання дисципліни «Загальна хірургія» за кредитно-модульною системою / В. В. Задорожний, В. П. Кришень, С. І. Баранник, М. В. Трофімов // Вісник Вінницького національного університету. — 2014. — № 1, ч. 2 (Т. 18). — С. 225-228
2. Баранник С. І. Мотиваційно-цільовий компонент навчання на кафедрі загальної хірургії / С. І. Баранник, М. В. Трофімов, В. В. Задорожний, Т. М. Панікова // Південноукраїнський медичний науковий журнал. — 2016. — № 14 (14), травень. — С. 13-16.
3. Деонтологічні та індивідуально-психологічні аспекти підготовки майбутніх лікарів хірургічних спеціальностей / С. І. Баранник, В. П. Стусь, М. В. Трофімов [та ін.] // Медичний Форум. — 2017. — № 11 (11). — С. 5-8.

<i>Капліна Л. Є., Виходченко Л. О., Павленко Т. С., Ющак І. О., Стрельцов М. С.</i> Складний хірургічний пацієнт у соматичному відділенні	302
<i>Капитальян М. А., Вансович В. С., Котік Ю. М.</i> Спадкоємність викладання загальної хірургії та дитячої хірургії здобувачам освіти Одеського національного медичного університету	306
<i>Кузьменко Н. М.</i> Методика викладання дисципліни «Сестринська практика» за допомогою кейс-технологій	310
<i>Старець О. О., Хіменко Т. М., Лосєва К. О., Федоренко О. В., Кочкар'єв О. В.</i> Впровадження принципів надання екстреної допомоги дітям в умовах воєнного стану і екстремальних ситуацій в педіатричну практику та педагогічний процес	312
<i>Shyluk M. B., Sobchenko D. A., Anchev A. S., Ukpabi Ikechukwu Kingsley.</i> Features of teaching the subject “General and pediatric surgery” to foreign students at the medical university.....	317
Розділ 10. ОСОБЛИВОСТІ БОЙОВОЇ ТРАВМИ.....	321
<i>Діланян І. Р.</i> Війна в Україні і педіатрична медицина	321
<i>Запорожченко Б. С., Колодій В. В., Беспалько М. Г., Холодов І. Г., Шевченко В. Г.</i> Вивчення впливу гідролізату колагену на регенеративний процес в м'яких тканинах при бойовій травмі	325
Розділ 11. СТЕНДОВІ ДОПОВІДІ	330
<i>Алєвич В. М., Павленко К. В.</i> Особливості діагностики та лікування дисплазії кульшових суглобів у дітей з гіпермобільним синдромом	330
<i>Мельниченко М. Г., Белестов І. С., Діланян І. Р., Дибчинська Н. А., Елій Л. Б.</i> Випадок перфорації стравоходу риб'ячою кісткою у дитини	333
<i>Рибальченко В. Ф., Русак П. С., Невірковець А. А., Рибальченко І. Г., Козачук В. Г.</i> Синдром Пайра у дітей — погляд на проблему	338
Іменний покажчик.....	343